

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 25/2007 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 6 och 17 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 9 oktober 2007 en proposition med förslag till lag om ändring av 6 och 17 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (RP 102/2007 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Motioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande motioner:

- lagmotion om ändring av 6 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (LM 61/2007 rd — Eero Akaan-Penttilä /saml m.fl.), som remitterades till utskottet den 27 september 2007,
- lagmotion om lag om ändring av 17 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (LM 68/2007 rd — Pentti Tiusanen /vänt m.fl.), som remitterades till utskottet den 10 oktober 2007,
- lagmotion om lag om ändring av 6 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (LM 101/2007 rd — Pertti Hemmilä /saml m.fl.), som remitterades till utskottet den 21 november 2007,

- åtgärdsmotion om ersättning för service och vård till lindrigt skadade krigsinvalidier (AM 18/2007 rd — Eero Akaan-Penttilä /saml m.fl.), som remitterades till utskottet den 19 juni 2007,
- åtgärdsmotion om bättre hemservice för krigsveteraner och stöd för boende hemma (AM 19/2007 rd — Sinikka Hurskainen /sd m.fl.), som remitterades till utskottet den 19 juni 2007,
- åtgärdsmotion om ersättning för anstaltsvård till krigsinvalidier med en invaliditetsgrad om 10—25 procent (AM 26/2007 rd — Jouko Skinnari /sd m.fl.), som remitterades till utskottet den 20 juni 2007 och
- åtgärdsmotion om begravningsbidrag för alla krigsinvalidier (AM 33/2007 rd — Pentti Tiusanen /vänt m.fl.), som remitterades till utskottet den 23 oktober 2007.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Anne-Marie Brisson, social- och hälsovårdsministeriet
- byråchef Jouko Himanen, Statskontoret.

PROPOSITIONEN OCH MOTIONERNA

Regeringen föreslår att lagen om skada, ådragen i militärtjänst ändras så att de krigsinvalidier vars invaliditetsgrad enligt den lagen är 25 procent kan betalas ersättning för vård eller deltidsvård på privat anstalt också när vårdbehovet beror på

annan skada eller sjukdom än den som ersätts. För att behandlingen av ersättningar ska bli enklare och gå snabbare föreslås dessutom att lagen ändras så, att begravningshjälp enligt lagen kan betalas en krigsinvalids dödsbo utan särskild an-

sökan och utredning om begravningskostnaderna. Det föreslås att bestämmelsen om betalning av begravningshjälp på grund av att den avlidnes kropp inte har anträffats utgår, eftersom den anses onödig.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2008 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2008.

Lagmotionerna

I lagmotion LM 61/2007 rd föreslås det en sänkning till 15 procent av den invaliditetsgrad som enligt 6 § 4 mom. i lagen om skada, ådragen i militärtjänst krävs för öppenvårdstjänster som hjälper krigsinvalider att bo kvar hemma.

I lagmotion LM 68/2007 rd föreslås det att dödsboet ska betalas begravningshjälp om den framlidne krigsinvalidens invaliditetsgrad var minst 10 procent.

I lagmotion LM 101/2007 rd föreslås det att den invaliditetsgrad som avses i 6 § 4 mom. i lagen om skada, ådragen i militärtjänst sänks till 10 procent.

Åtgärdsmotionerna

I åtgärdsmotion AM 18/2007 rd föreslås det att regeringen vidtar åtgärder för att ersättning en-

ligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst ska kunna betalas för de kommunala hem- och stöd-tjänster och den öppna sjukvård som krigsinvalider med en invaliditetsgrad på 10—15 procent behöver och för att krigsinvalider med en invaliditetsgrad på 10—25 procent ska kunna få ersättning för sluten vård genom en gradvis sänkning av de procentuella kraven på viss invaliditetsgrad.

I åtgärdsmotion AM 19/2007 rd föreslås det att regeringen vidtar åtgärder till stöd för att frontveteraner och krigsinvalider ska få service i hemmet och kunna bo kvar hemma genom att en del av det årliga rehabiliteringsanslaget används till detta och eventuellt också genom tilläggsanslag.

I åtgärdsmotion AM 26/2007 rd föreslås det att regeringen vidtar åtgärder för att krigsinvalider med en invaliditetsgrad på 10—25 procent ska få rätt till sådan sluten vård på krigsinvalidernas sjukhem och rehabiliteringssjukhus som ersätts enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst.

I åtgärdsmotion AM 33/2007 rd föreslås det att regeringen vidtar åtgärder för att begravningsbidrag ska betalas av statsmedel också i fråga om krigsinvalider med en invaliditetsgrad på 10—15 procent.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Vi välkomnar att även krigsinvalider med en invaliditetsgrad på 25 procent ska kunna få vård på anslat (sluten vård). Ersättning kommer att kunna betalas också när behovet av sluten vård beror på något annat än skada eller sjukdom som ersätts som en skada som ådragits i militärtjänst. Den föreslagna ändringen innebär att fler krigsinvalider kommer att omfattas av sluten vård, även deltidsvård, som ersätts till fullt belopp. Vidare utvidgas den ersättning som betalas dem som har rätt till periodisk sluten vård. De ekonomiska villkoren kommer att förbättras för de berörda krigsinvaliderna och deras makar.

Enligt det föreslagna 6 § 9 mom. ska ersättning för sluten vård kunna betalas om servicen har tillhandahållits av ett allmännyttigt samfund eller en stiftelse. Regeringen gjorde denna avgränsning eftersom ändringen enligt budgetpropositionen skulle finansieras med Penningautomatföreningens vinstmedel, som inte kan användas till ersättning för kommunal service. I propositionen (RP 157/2007 rd) om komplettering av budgetpropositionen för 2008 föreslår regeringen att anslaget under det universella momentet om ersättning för skador som ådragits i militärtjänst (33.50.51) höjs med 0,4 miljoner euro och att motsvarande minskning görs i momentet

för statlig ersättning för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar (33.50.52). Den statliga ersättningen baseras på Penningautomatföreningens intäkter. Den föreslagna ändringen av budgeten innebär att utvidgningen av ersättningen för slutna vård till krigsinvalid med en invaliditetsgrad på 25 procent också kan gälla kostnaderna för slutna vård som kommunerna ordnar. Därför föreslår utskottet att 6 § 9 mom. i lagförslaget utgår.

I samband med behandlingen tog utskottet åter upp det finska begreppet "työkyvyttömyysaste" ("invaliditetsgrad" på svenska) i lagstiftningen om krigsinvalid. Den termen har använts i lagen om skada, ådragen i militärtjänst och i författningar på lägre nivå ända sedan 1948. Utskottet påpekar att det inte är särskilt träffande att på finska tala om arbetsförmåga när man talar om dem som deltog i kriget 1939—1945, dvs. om personer som inte på flera år hört till befolkningen i arbetsför ålder. Det är inte arbetsförmåga som ersätts med den lagen, utan den genomsnittliga ohälsa till följd av sjukdom eller kroppsskada som invaliditetsgraden utgör ett mått på. Det måste ändå påpekas att lagens räckvidd också inbegriper dem som skadas när de fullgör sin värnplikt eller är i försvarsväsendets tjänst. Den gradering som används när invaliditetsgraden fastställs har i genomsnitt ansetts motsvara den ohälsa som olycksfallet eller sjukdomen orsakat personen i fråga, och då har man inte beaktat hur exempelvis ålder eller yrkesskicklighet påverkar arbetsförmågans om-

fattning. De som får ersättning på grundval av lagen om skada, ådragen i militärtjänst har ansett det vara viktigare att åtgärda ersättningsordningens innehåll än dess begreppsapparat. Utskottet anser att lagen i praktiken fortfarande fungerar trots den delvis föråldrade terminologin.

Motionerna

Utskottet tillstyrker en utvidgning av den krets som har rätt till slutna vård för krigsinvalid enligt 6 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst och en ändring av betalningsordningen för begravningshjälpen enligt 17 § i den form som regeringen föreslår. Detta innebär att motionerna måste förkastas.

Förslag till beslut

Social- och hälsovårdsutskottet föreslår således

att lagförslaget i övrigt godkänns enligt propositionen, men ingressen och 6 § med följande ändringar (Utskottets ändringsförslag),

att lagmotionerna LM 61/2007 rd, LM 68/2007 rd och LM 101/2007 rd förkastas och

att åtgärdsmotionerna AM 18/2007 rd, AM 19/2007 rd, AM 26/2007 rd och AM 33/2007 rd förkastas.

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av 6 och 17 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 28 maj 1948 om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) 6 § 5 mom. och 17 §, sådana de lyder, 6 § 5 mom. i lag 990/2006 och 17 § i lag 536/2001, (*utesl.*) som följer:

6 §

(9 mom. *utesl.*)

(5 mom. som i RP)

Helsingfors den 27 november 2007

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
vordf. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
medl. Risto Autio /cent
Maria Guzenina-Richardson /sd
Anneli Kiljunen /sd
Marjaana Koskinen /sd
Jukka Mäkelä /saml

Håkan Nordman /sv
Pertti Salovaara /cent
Paula Sihto /cent
Anni Sinnemäki /gröna
Lenita Toivakka /saml
Erkki Virtanen /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.

RESERVATION

Motivering

Vi föreslår att de procentuella gränserna för invaliditetsgraden ska utgå ur 6 § 5 mom. i lagen om skada, ådragen i militärtjänst. Alla krigsinvalider som får den anstaltsvård som lagen avser är i dagens läge över 80 år gamla. Deras antal kommer att minska kraftigt under de närmaste åren. De har offrat sin hälsa för fosterlandet. De procentuella gränserna är därför onödiga.

Förslag

Vi föreslår därför

att lagförslaget i övrigt godkänns enligt betänkandet, men 6 § med följande ändringar:

Reservationens ändringsförslag

6 §

I enlighet med vad som bestäms genom förordning av statsrådet ersätts såsom sjukvård även periodisk läkarundersökning, rehabilite-

ring som avser återställande eller bevarande av arbets- eller funktionsförmågan samt vård eller deltidsvård på anstalt. Till en skadad eller insjuknad (*utesl.*) kan ersättning betalas för vård eller deltidsvård på anstalt även då behovet därav beror på annan skada eller sjukdom än den som ersätts. Under samma förutsättningar kan till en skadad eller insjuknad (*utesl.*) betalas ersättning för vård på anstalt för högst tio veckor per år eller deltidsvård på anstalt för högst 70 dagar per år, dock inte för sådan av kommun eller samkommun anordnad anstaltsvård som avses i 24 § i socialvårdslagen, sådan vård på vårdplats som försiggår dygnet runt för vilken avgift kunde tas ut enligt patientens betalningsförmåga eller sådan på vårdplats given kortvarig vård vars huvudsakliga ändamål är medicinsk rehabilitering. Dessutom kan *en skadad eller insjuknad* få ersättning för rehabilitering, även om behovet därav inte beror på skada eller sjukdom som ersätts (*utesl.*).

(9 mom. i ShUB)

Helsingfors den 27 november 2007

Erkki Virtanen /vänst
Marjaana Koskinen /sd